

Міністерство освіти та науки України
Національний університет харчових технологій

**Міжнародна наукова конференція,
присвячена 130-річчю
Національного університету
харчових технологій**

**«Нові ідеї в харчовій
науці – нові продукти
харчовій промисловості»**

13-17 жовтня 2014 року

Київ НУХТ 2014

Соуси емульсійного типу на основі фітоолійного каротиновмісного напівфабрикату

О. Івахно, Г.М. Лявинець, А.В. Гавриш, Л.Ю. Арсенєва
Національний університет харчових технологій

Розширення асортименту продукції ресторанного господарства та створення на ринку конкурентоспроможного товару, який відповідає концепції здорового харчування, полягає у використанні нової сировини та розробленні нових технологій.

Раціональним в ресторанному господарстві є створення нової продукції в сегменті універсальних страв, наприклад заправок, соусів, бульйонів, основ та напівфабрикатів широкого застосування. Зацікавленість населення до низькокалорійних соусів-дресингів в останні роки зростає та пов'язане з популяризацією здорового харчування.

Перевагою соусів-дресингів є їх низька калорійність та універсальність, що корисно для споживача та зручно у технологічному процесі виробництва ресторанної продукції. Відомо, що сушена дрібнодисперсна пряноароматична сировина проявляє властивості емульгатора та регулятора в'язкості емульсії типу олія-вода. На кафедрі молекулярної та авангардної гастрономії проводиться наукова робота зі створення технології соусів емульсійного типу, до складу яких входить широкий спектр антиоксидантів рослинного походження. Для уніфікації технологічного процесу виробництва запропонованих соусів в умовах закладів ресторанного господарства було розроблено універсальну фітоолійну каротинвмісну основу-напівфабрикат у вигляді суспензії порошку пряноароматичної та каротиновмісної сировини в середовищі олії.

Під час досліджень структурно-механічних показників модельних систем соусів встановлено, що при співвідношенні напівфабрикату та води 30:70 та за швидкості зсуву 3 с^{-1} показник ефективної в'язкості знаходиться у діапазоні 20-24 Па·с, що найбільш оптимально для соусів емульсійного типу.

Стабілізуючі властивості порошоків пряноароматичної сировини залежать від форм зв'язку вологи в готових соусах. Аналіз дериваторам модельних систем соусів з масовою частки вологи $73,2 \pm 0,5 \%$ дає змогу виділити чотири температурні інтервали, кожна з яких має свою енергію зв'язку. Волога розподілена таким чином: осмотично зв'язана волога – 87,94 %; волога адсорбційно полімолекулярних шарів – 5,67 %; волога адсорбційно молекулярних шарів – 2,13 %, механічно зв'язана волога – 4,26 %.

Згідно отриманих даних полісахаридна природа порошоків рослинної сировини створює стійку колоїдну систему, яка володіє відповідними реологічними характеристиками. Значний вміст осмотично зв'язаної вологи зумовлює седиментаційну стійкість соусів впродовж тривалого зберігання.

Література

1. Лявинець Г.М. Седиментационная стойкость соусов емульсионного типа с использованием растительного сырья и поверхностно-активных веществ / А.В. Гавриш, О.В. Немирич, Л.Ю. Арсенєва // Научни трудове на УХТ, – Пловдив: 2013. – Том 60. – С. 788-793.